

VALMISTEYHTEENVETO

1. LÄÄKEVALMISTEEN NIMI

Dilzem 60 mg kalvopäälysteiset tabletit

2. VAIKUTTAVAT AINEET JA NIIDEN MÄÄRÄT

Yksi tabletti sisältää 60 mg diltiatseemihydrokloridia.

Apuaineet, joiden vaikutus tunnetaan:

Yksi 60 mg:n tabletti sisältää laktoosia 67,4 mg (monohydraattina) ja sakkaroosia n. 0,5 mg.

Täydellinen apuaineluettelo, ks. kohta 6.1.

3. LÄÄKEMUOTO

Tabletti, kalvopäälysteinen.

Valkoinen tai melkein valkoinen, kapselinmuotoinen, kalvopäälysteinen tabletti, mitat: 5 x 10 mm, jakouurre molemmilla puolilla, toisella puolella koodi DL 60.

Tabletin voi jakaa yhtä suuriin annoksiin.

4. KLIININSET TIEDOT

4.1 Käyttöaiheet

- angina pectoris
- Prinzmetalin angina
- hypertonia arterialis
- kammiovasteen harventaminen eteisvärinässä.

4.2 Annostus ja antotapa

Annostus

Dilzemin annostelu on yksilöllinen. Keskimääräinen tarvittava annos on 180–240 mg päivässä. 480 mg:n vuorokausiannosta on vielä käytetty turvallisesti.

1 tabletti 3–4 kertaa päivässä. Aloitusannos yleensä 60 mg 3–4 kertaa päivässä. Vasteen mukaan annosta voidaan nostaa 120 mg:aan asti 3 kertaa päivässä.

Läikkäillä tai maksatautia sairastavilla hoito tulee aloittaa pienemmällä annoksilla: 30 mg ($\frac{1}{2}$ tablettia) 3–4 kertaa päivässä.

Antotapa

Lääkkeet otetaan suun kautta.

Pediatriiset potilaat

Hoitokokemukset lapsilla puuttuvat.

4.3 Vasta-aiheet

- II tai III asteen AV-katkos tai sick sinus -syndrooma ilman toimivaa taidistinta
- vaikea bradykardia (< 40 lyöntiä/min)
- WPW-syndrooma
- kompensoimaton sydämen vajaatoiminta, tuore komplisoitunut sydäninfarkti, kardiogeeninen shokki sekä digitalis-intoksikaatio
- sydämen vasemman kammion vajaatoiminta, johon liittyy keuhkokongestio
- vaikka hypotensio (systolininen verenpaine < 90 mmHg)
- tiedetty yliherkkyyys vaikuttavalle aineelle tai kohdassa 6.1 mainituille apuaineille
- raskaus tai imetys (ks. kohta 4.6)
- samanaikainen käyttö dantroleeni-infusioon kanssa (ks. kohta 4.5)
- samanaikainen käyttö ivabradiinin kanssa (ks. kohta 4.5)
- samanaikainen käyttö lomitapidin kanssa (ks. kohta 4.5).

4.4 Varoitukset ja käytöön liittyvät varotoimet

Huolellinen seuranta on tarpeen potilailla, joilla on heikentynyt vasemman kammion toiminta, bradykardia (pahenemisen riski) tai EKG-tutkimuksessa havaittu ensimmäisen asteen eteiskammiokatkos tai pidentynyt PQ-aika (pahenemisen riski ja harvinaisena täydellisen katkoksen riski). Varovaisuutta on noudatettava myös jos diltiatseemia käytetään samanaikaisesti beetasalpaajien tai muiden AV-johtumista tai sydämen supistumiskykyä heikentävien lääkeaineiden kanssa (ks. myös kohta 4.5).

Munuaisten perfuusioon vähentymisestä johtuneita akutteja munuaisten vajaatoimintatapausia on ilmoitettu potilailla, joilla on jokin sydänsairaus, etenkin vasemman kammion toiminnan heikentyminen, vaikka bradykardia tai vaikka hypotensio. Munuaisten toiminnan huolellista seurantaa suositellaan.

Anestesialääkäriä on informoitava diltiatseemin käytöstä, sillä kalsiumsalpaajat saattavat potensoida anestesia-aineiden aiheuttamia vaikuttuksia sydämen impulssimuodostukseen, konduktioon ja kontraktileettiin sekä verisuonten tonukseen.

Diltiatseemin plasmapitoisuus voi nousta jäkkäillä ja maksan tai munuaisten vajaatoimintaa sairastavilla potilailla. Käytöön liittyvät vasta-aiheet ja varoitukset tulisi ottaa huomioon ja potilaita (etenkin sydämen sykenopeutta) tulisi seurata tarkasti hoidon alkuvaiheessa.

Diltiatseemilla on esiintynyt porfyrogeenisia ominaisuuksia eläin- ja *in vitro*-kokeissa, joten akuuttia porfyrinia sairastavien potilaiden hoidossa tulee noudattaa varovaisuutta.

Kalsiuminestäjät, kuten diltiatseemi, voivat aiheuttaa mielialan muutoksia, kuten masennusta.

Kalsiuminestäjät saattavat laskea miehen hedelmällisyyttä, mikä tulee ottaa huomioon, jos kalsiuminestäjää käytäväällä miehellä todetaan selittämätön lapsettomuus. Vaikutus on palautuva ja korjaantuu täysin lääkyksen lopettamisen jälkeen.

Diltiatseemilla, kuten muillakin kalsiumestäjillä, on suoliston motilitettilä estävä vaiketus. Tämän vuoksi sitä tulisi käyttää varoen potilaille, joilla on suolitukoksen riski. Pitkittynytä tai kroonista ripulia (esim. *colitis ulcerosa* tai mb. Crohn) sairastavilla potilailla, joilla "passage" on nopeutunut, diltiatseemin imetyminen saattaa heiketä.

Yksi Dilzem 60 mg tabletti sisältää apuaineina laktoosia 67,4 mg ja sakkaroosia 0,5 mg. Potilaiden, joilla on harvinainen perinnöllinen galaktoosi- tai fruktoosi-intoleranssi, täydellinen laktaasinpuutos, sakkaroosi-isomaltaasin puutos tai glukoosi-galaktoosi-imetymishäiriö, ei pidä käyttää tästä lääkettä.

4.5 Yhteisvaikutukset muiden lääkevalmisteiden kanssa sekä muut yhteisvaikutukset

Yhteiskäyttö vasta-aiheista:

Dantroleeni (infusio): Letaalia kammiovärinää on havaittu eläimillä dantroleenin ja suonensisäisen verapamiiliin samanaikaisen käytön yhteydessä. Tätten kalsiuminestäjän ja dantroleenin yhdistelmä voi olla vaarallinen (ks. kohta 4.3).

Ivabradiini: Samanaikainen käyttö ivabradiinin kanssa on vasta-aiheista, koska diltiatseemi lisää ivabradiinin sykettä laskevaa vaikutusta (ks. kohta 4.3).

Lomitapidi: Diltiatseemi (keskivahva CYP3A4:n estääjä) saattaa suurentaa lomitapidin pitoisuutta plasmassa estämällä CYP3A4:n toimintaa ja siten suurentaa maksentsyymien nousun riskiä (ks. kohta 4.3).

Varovaisuutta tulee noudattaa seuraavien lääkeaineiden yhteiskäytössä:

Litium: Litiumin neurotoksisuutta voi esiintyä samanaikaisessa käytössä diltiatseemin kanssa, joten seerumin litiumpitoisuutta on seurattava.

Nitraatit: Hypotensiivinen vaikutus voimistuu ja heikotusta voi esiintyä (additiivinen vasodilatoiva vaikutus). Nitraattien käyttö tulisi aloittaa vähitellen suurentuvilla annoksilla kalsiuminestäjä -hoitoa saaville.

Teofylliini: Nostaa teofylliinin plasmapitoisuutta.

Alfa-antagonistit: Verenpainetta alentava teho voimistuu. Samanaikainen hoito alfa-antagonistien kanssa voi aiheuttaa tai pahentaa hypotensiota. Diltiatseemin ja alfa-antagonistien yhtäaikaista käyttöä tulisi harkita ainoastaan, jos tarkka verenpaineen seuraaminen on mahdollista.

Amiodaroni, digoksiini: Bradykardian riski kasvaa. Lisääntynyt AV-johtumista lamaava vaikutus. Varovaisuutta tulisi noudattaa diltiatseemin samanaikaisen käytön aikana, etenkin jäkkäillä potilailla ja käytettäessä suuria annoksia.

Beetasalpaajat: Rytmihäiriöiden (bradykardia, sinuspysähdyt), sinoatriaalisten ja AV-johtumishäiriöiden sekä sydämen vajaatoiminnan (synergistinen vaikutus) riski kasvaa. Tätä yhdistelmää tulee käyttää ainoastaan tarkkaa klinistä ja EKG -seurantaa noudattaen, etenkin hoidon aloitusvaiheessa.

Rytmihäiriölääkkeet: Diltiatseemin antiarrytmisten vaikutusten takia muiden rytmihäiriölääkkeiden samanaikaista käyttöä ei suositella (sydämeen kohdistuvien haittavaikutusten riski suurenee). Tämä yhdistelmä tulee aloittaa ainoastaan tarkkaa klinistä ja EKG-seurantaa noudattaen.

Karbamatsepiini: Nostaa karbamatsepiinin plasmapitoisuutta. Karbamatsepiinin plasmapitoisuksia tulisi seurata ja annosta tulisi muuttaa tarvittaessa. Karbamatsepiini voi alentaa diltiatseemin plasmapitoisuutta.

Rifampisiini: Diltiatseemin plasmapitoisuus voi laskea rifampisiinihoidon aloitusvaiheessa. Potilaita tulisi seurata tarkasti rifampisiinihoidon aloitus- ja lopetusvaiheessa.

H₂-salpaajat (ranitidiini): Nostaa diltiatseemin plasmapitoisuutta. Diltiatseemia käyttäviä potilaita tulisi seurata tarkasti, H₂-salpaajahoidon aloitus- ja lopetusvaiheessa. Diltiatseemin annostuksen muutokset voivat olla tarpeellisia.

Siklosporiini: Siklosporiinin plasmapitoisuuden nousu. On suositeltavaa, että siklosporiinin annosta pienennetään, munuaistoimintoja seurataan ja siklosporiinin plasmapitoisuksia seurataan, ja annoksia muutetaan tarvittaessa yhdistelmähoidon aikana tai sen lopettamisen jälkeen.

Anestesia-aineet: Diltiatseemi saattaa lisätä halotaanin ja isofluraanin sydäntä lamaavaa vaikutusta.

Yhteiskäytössä huomioitava:

Diltiatseemin additiivisista ominaisuuksista johtuen muita sydämen supistuskykyyn tai johtumiseen vaikuttavia lääkkeitä tulisi käyttää varoen diltiatseemi-hoitoa käyttäville potilaille. Myös muiden antihypertensiivisten lääkkeiden teho voi lisääntyä diltiatseemin vaikutuksesta.

Diltiatseemi metaboloituu sytokromi CYP3A4-entsyymin välityksellä. Diltiatseemin plasmapitoisuuden on raportoitu nousseen kohtalaisesti (vähemmän kuin kaksinkertaisesti) käytettäessä samanaikaisesti voimakkaan CYP3A4-inhibiittorin kanssa. Diltiatseemi estää sytokromi CYP3A4-entsyymin katalysoimaa lääkeainemetaboliaa sekä estää P-glykoproteiinia. Muiden CYP3A4-entsyymin välityksellä metaboloituvien lääkeaineiden (kuten esimerkiksi makrolidien, fenytoiniin, buspironin, nifedipiiniin, siroliimuusin, takrolimuusin, alfentaniiliin, sisapridin ja HIV-proteaasi-inhibiittoreiden) samanaikainen käyttö voi nostaa toisen lääkeaineen plasmapitoisuutta. Diltiatseemin ja CYP3A4-entsyymiä indusoivien lääkeaineiden samanaikainen käyttö voi laskea diltiatseemin plasmapitoisuutta.

Bentsodiatsepiinit (midatsolaami, triatsolaami, alpratsolaami): Diltiatseemi nostaa merkittävästi midatsolaamin ja triatsolaamin plasmapitoisuksia sekä pidentää niiden puoliintumisaikaa. CYP3A4-entsyymin kautta metaboloituvia lyhytvaikutteliaisia bentsodiatsepiinejä tulisi käyttää varoen potilaille, joilla on käytössä diltiatseemi. Diltiatseemi voi voimistaa myös alpratsolaamin vaikutusta.

Kortikosteroidit (metyyliprednisoloni): Metyyliprednisolonin metabolismi (CYP3A4) ja P-glykoproteiinin estäminen. Metyyliprednisolonin aloittavia potilaita tulisi seurata huolellisesti ja annosmuutokset ovat mahdollisia.

Statiinit: Diltiatseemi on CYP3A4:n estää ja sen on huomattu nostavan merkittävästi joidenkin statiinien (kuten simvastatiiniin, lovastatiiniin, atorvastatiiniin) hyötyosuutta (AUC). Myopatian ja rhabdomyolyysin riski kasvaa käytettäessä diltiatseemia samanaikaisesti CYP3A4-entsyymin välityksellä metaboloituvien statiinien kanssa. Mikäli mahdollista diltiaseemia käyttävillä potilailla tulisi käyttää statiineja, jotka eivät metaboloidu CYP3A4:n kautta tai oireita ja merkkejä mahdollisesta statiini-toksisuudesta tulisi seurata huolellisesti.

4.6 He delmällisyys, raskaus ja imetyys

Raskaus

On vain vähän tietoja diltiatseemin käytöstä raskaana oleville naisille. Eläinkokeissa on havaittu lisääntynyttä sikiökuolleisuutta ja epämuodostuma-frekvenssin kasvua. Dilzemii käyttöä ei suositella raskauden aikana eikä sellaisten naisten hoitoon, jotka voivat tulla raskaaksi ja jotka eivät käytä ehkäisyä.

Imetyys

Diltiatseemi erittyy hyvin ihmisen rintamaitoon, joten Dilzemii ei pidä käyttää rintaruokinnan aikana. Mikäli diltiatseemin käyttö on vältämätöntä, rintaruokinta on lopetettava Dilzem-hoidon ajaksi.

Hedelmällisyys

Kalsiumnestäjät saattavat laskea miehen hedelmällisyyttä, mikä tulee ottaa huomioon, jos kalsiumnestäjää käytävällä miehellä todetaan selittämätön lapsettomuus. Vaikutus on palautuva ja korjaantuu täysin lääkyksen lopettamisen jälkeen.

4.7 Vaikutus ajokykyyn ja koneidenkäyttökykyyn

Aivan hoidon alussa voi lääkyksestä johtuen esiintyä huimausta etenkin istuvalta tai makuulta nostessa. Tässä vaiheessa moottoriajoneuvon kuljettamista ja muita tarkkuutta vaativia tehtäviä onkin syytä välttää. Hoidon myöhempää vaiheessa, hyvän hoitotasapainon vallitessa diltiatseemin ei

tiedetä heikentävän suorituskykyä liikenteessä tai työssä.

4.8 Haittavaikutukset

Haittavaikutuksien yleisyytsluokat on määritelty seuraavasti:

Hyvin yleinen ($\geq 1/10$), Yleinen ($\geq 1/100, < 1/10$), Melko harvinainen ($\geq 1/1\ 000, < 1/100$), Harvinainen ($\geq 1/10\ 000, < 1/1\ 000$), Tunteeton (koska saatavissa oleva tieto ei riitä esiintyvyyden arviointiin)

	Hyvin yleinen	Yleinen	Melko harvinainen	Harvinainen	Tunteeton
Veri ja imukudos				Leukopenia	Trombosytopenia
Aineenvaihdunta ja ravitsemus				Painon nousu, anoreksia	
Psykkiset häiriöt			Hermostuneisuus, unettomuus		Mielialan muutokset (masennus)
Hermosto		Päänsärky, huimaus		Haju-tai makuhäiriö	Ekstrapyramidaalinen syndrooma
Sydän		AV-katkos (voi olla I, II tai III asteen, haara-katkosta voi esiintyä), palpitaatiot	Bradykardia	Sinuspysähdyks, angina pectoris-oireiston paheneminen	Sinoatriaalinen katkos, kongestiiivinen sydämen vajaatoiminta
Verisuonisto		Kasvojen punoitus	Ortostaattinen hypotensio		Vaskuliitti (mukaan lukien leukosytoklastinen vaskuliitti)
Ruoansulatuselimistö		Pahoinvointi, ummetus, dyspepsia, vatsakivut	Oksentelu, ripuli	Suun tai kurkun kuivuus	Ienhyperplasia
Maksa ja sappi			Maksa-entsyymien nousu (ASAT, ALAT, LDH, AFOS)		Hepatiitti
Iho ja ihon-alainen kudos		Eryteema, kutina		Urtikaria, <i>lupus erythematosus</i>	Valoherkkyys (mukaan lukien lichenoidi keratoosi auringolle altistuneella ihoalueella), angioedeema, ihottuma, erythema multiforme (mukaan lukien Stevens–Johnsonin oireyhtymä, toksinen epidermalinen nekrolyysi), hikoilu, eksfoliatiivinen dermatiitti, akuutti yleistynyt eksantemaattinen

					pustuloosi (AGEP), hilseilevä ihottuma, johon voi liittyä kuumetta, lupuksen kaltainen oireyhtymä
Munuaiset ja virtsatiet				Polyuria	
Sukupuoli-elimet ja rinnat					Gynecomastia
Yleisoireet ja antopaikassa todettavat haitat	Perifeerinen edeema	Huono-vointisuus			

Yksittäisraportteina on kuvattu granulomatoottista hepatiittia, munuaisten äkillistä vajaatoimintaa, sekä paralyyttista ileusta.

Epäillyistä haittavaikutuksista ilmoittaminen

On tärkeää ilmoittaa myyntiluvan myöntämisen jälkeisistä lääkevalmisteen epäillyistä haittavaikutuksista. Se mahdollistaa lääkevalmisten hyöty-haittatasapainon jatkuvan arvioinnin. Tervydenhuollon ammattilaisia pyydetään ilmoittamaan kaikista epäillyistä haittavaikutuksista seuraavalle taholle:

www-sivusto: www.fimea.fi
Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea
Lääkkeiden haittavaikutusrekisteri
PL 55
00034 FIMEA

4.9 Yliannostus

Diltiatseemiannos 0,9–1,8 g on aiheuttanut aikuisilla kohtalaisen tai vaikean myrkytystilan. Vanhuksellla 2,6 g ja aikuisella 5,9 g diltiatseemia on aiheuttanut vakavan myrkytyksen ja aikuisella 10,8 g erittäin vakavan myrkytyksen. Myrkytysoireet ovat alkaneet 8 tunnin sisällä lääkeannoksen nauttimisesta. Yliannos voi aiheuttaa voimakkaan hypotension, joka voi johtaa kollapsiin ja akuuttiin munuaisvauroon; sinusbradykardiaa, johon saattaa liittyä isorytminen dissosiaatio, sinuspysähdyksen, AV-johtumishäiriötä ja sydänpysähdyksen. Oireina voi esiintyä myös munuaisten vajaatoimintaa, väsymystä, ärtymystä, unelaisuutta, hypotermiaa, hyperglykemiaa ja pahoinvointia.

Spesifistä antidoottia diltiatseemille ei ole. Hoito riippuu lääkkeen antomääristä ja -ajasta sekä esiintyvistä oireista ja niiden vaikeusasteista. Lääkkeen imetyymistä pyritään estämään esim. maha- tai suolihuuhtelulla ja lääkehiilellä. Hengitystä, hemodynamiikkaa sekä neste-, elektrolyytti- ja happemästasapainoa tulee seurata. Verenpaineenlaskua on hoidettu i.v. dopamiinilla tai kalsiumkloridilla, bradykardiaa ja vaikeaa AV-katkosta atropiinilla tai tahdistimella. Myös glukagonia, inotrooppisia aineita ja vasopressoreita voidaan käyttää tarvittaessa. Muuten oireenmukainen hoito.

5. FARMAKOLOGISET OMINAISUUDET

5.1 Farmakodynamiikka

Farmakoterapeutinen ryhmä: Kalsiumkanavan salpaajat, bentsotiatsepiinijohdokset, ATC-koodi: C08DB01.

Diltiatseemi on bentsotiatsepiinijohdos, joka salpaa tehokkaasti sileän lihaksen ja sydänlihaksen

solujen ns. hitaita kalsiumkanavia (L-kanavat). Diltiatseemi laajentaa sekä koronaareja että perifeerisia verisuonia. Sydänlihassoluissa hitailla kalsiumkanavilla on tärkeä merkitys erityisesti sinus- ja AV-solmukkeiden toiminnan säätelyssä. Hitaiden kalsiumkanavien (ja myös kalsiuminestäjien) merkitys saattaa kuitenkin korostua myös em. sydämen osissa paikallisten sydänlihasvaurioiden seurauksena.

Vaikka diltiatseemi onkin tehokas vasodilataattori, sen aiheuttamasta verenpaineen laskusta (tavallisesti n. 11–17 %) ei yleensä seuraa reflektorista takykardiaa, mikä johtunee lääkkeen sinussolmukkestimulaatiota lamaavasta vaikutuksesta. Diltiatseemi hidastaa johtumista AV-solmukkeessa. Lääkkeellä on myös heikko negatiivinen inotrooppinen vaikutus sydämeen. Diltiatseemi parantaa sydänlihaksen relaksatiota ja diastolista funktiota, mikä yhdessä vähentyneen jälkikuormituksen kanssa parantaa vasemman kammon toimintaa. Koronaaridilataatiosta huolimatta terveiden koronaarisuonten kokonaisvirtaus ei yleensä muutu, mutta supistuneissa suonissa on havaittu verenkiuron parantumista. Diltiatseemi estää tehokkaasti ergometriinin aiheuttaman vasospasmin. Eläinkokeissa diltiatseemilla on havaittu sydäntä suojaavia ominaisuuksia. Diltiatseemi voi myös parantaa hypertoniasta johtuvaa heikentynytä munuaisten toimintaa.

Diltiatseemi relaksoi sileää lihasta myös muualla kuin verisuonissa (mm. ruokatorven alempaa sulkijalihasta). Diltiatseemilla ei useimmissa kokeissa ole ollut vaikutuksia elektrolyytti-, lipidi- tai glukoositasapainoon terveillä tai diabeetikoilla.

5.2 Farmakokinetiikka

Diltiatseemi imeytyy suun kautta otettuna täydellisesti. Maksassa tapahtuvan ensikierron metabolismi absoluuttiseksi hyötyosuudeksi tulee n. 40 % (yksilöllinen vaihtelu välillä 24–74 %). Biologinen hyötyosuus on kaikilla valmistemudoilla sama eikä se ole kliinisillä annoksilla annoksesta riippuvainen. Tablettimuodolla diltiatseemin huippupitoisuus plasmassa saavutetaan n. 3–4 tunnin kuluessa lääkkeen otosta (60 mg:n kerta-annoksella C_{max} on 39–120 ng/ml terveillä vapaaehtoisilla).

Diltiatseemi sitoutuu ihmisen lääkeaineihin n. 80 %-sesti, mistä albumiinin osuus on vain noin 40 %. Minkään testatun lääkeaineen ei ole todettu vaikuttavan proteiiniinsitoutumiseen. Diltiatseemi jakautuu voimakkaasti kudoksiin. Lääkkeen näennäinen jakaantumistilavuus on 5 l/kg ja sentraalinen jakaantumistilavuus 0,9 l/kg. Veressä lääke jakautuu tasaisesti plasmaan ja verisoluihin. Annoksella 60 mg (tabletti) 3 kertaa päivässä vakaa tila saavutetaan kolmessa päivässä. Annostuksella 120–300 mg/vrk plasman vakaan tilan pitoisuudet vaihtelevat välillä 20–200 ng/ml (minimi terapeutinen pitoisuus on n. 70–100 ng/ml).

Diltiatseemi metaboloituu pääosin sytokromi CYP3A4-entsyymin välityksellä. Se on P-glykoproteiinin substraatti. Diltiatseemi on myös CYP3A4-entsyymin ja P-glykoproteiinin estääjä. Faasi I:n metaboloitumisreaktiot ovat deasetylaatio, N-demetylaatio ja O-demetylaatio. Deasetyylidiltiatseemi on aktiivinen metaboliitti (40–50 % diltiatseemin aktiivisuudesta), jonka pitoisuudet ovat n. 15–35 % diltiatseemin pitoisuksista. Metaboliitin farmakodynaaminen merkitys on vähäinen.

Vain 0,1–4 % diltiatseemista erittyy muuttumattomana virtsaan, joten lääkkeen eliminaatio tapahtuu lähes yksinomaan metaboloitumalla. Diltiatseemin kokonaispuhdistuma on 0,7–1,3 l/kg/h. Virtsasta on löydetty viisi konjugoitumatonta metaboliitia, joista kaksi esiintyy myös konjugotuneena. Diltiatseemin eliminaatio noudattaa I-asteen kinetiikkaa. Kolmetilamallin mukaan laskettuna nopeimman jakaantumisvaiheen $t_{1/2}$ on noin 0,1 tuntia, keskivaiheen 2,1 tuntia ja terminaalisen eliminaatiovaiheen 9,8 tuntia. Laskemalla pelkästään eliminaation $t_{1/2}$ on ajaksi saatu 4–7 tuntia.

Jatkuvan annostelun jälkeen diltiatseemin farmakokinetiikassa ei ole todettu muutoksia. Lääke ei kumuloidu elimistöön eikä se indusoi omaa metaboliaansa. Lääkkeen farmakokinetiikka tutkituilla munuais- ja angina pectoris -potilailla ei ole poikennut terveistä vapaaehtoisista.

5.3 Prekliinis et tiedot turvallisuudesta

Jyrsijöillä tehdynissä toksisuuskokeissa diltiatseemin akuutti toksisuus on ollut alhainen (p.o. LD₅₀ > 500 mg/kg). Toksisuus on kohdistunut lähinnä sydämeen (ohimenevät EKG-muutokset). Teratogenisuuuskokeissa diltiatseemi on aiheuttanut lisääntynyttä sikiö-kuolleisuutta sekä epämuodostumafrekvenssin kasvua. Vaikutusta fertilitetille ei ole todettu.

6. FARMASEUTTiset tiedot

6.1 Apuaineet

Tablettiydin:

laktoosimonohydraatti
risiiniöljy, hydrattu
kolloidinen alumiinihydroksidi
polyakrylaattidispersio 30 %
talkki
magnesiumstearaatti

Kalvopäällyste:

hypromelloosi
sakkaroosi
glyseroli 85 %
titaanidioksidi (E171)
magnesiumstearaatti
polysorbaatti 80

6.2 Yhteensopimattomuudet

Ei oleellinen.

6.3 Kestoaika

3 vuotta.

6.4 Säilytys

Säilytä alle 25 °C.

6.5 Pakkaustyyppi ja pakkauskoko

HDPE-tölkki, HDPE-kierrekorkki; 100 tablettia

6.6 Erityiset varotoimet hävittämiseelle

Ei erityisvaatimuksia.

7. MYYNTILUVAN HALTIJA

Orion Corporation
Orionintie 1
02200 Espoo

8. MYYNTILUVAN NUMERO

9270

9. MYYNTILUVAN MYÖNTÄMISPÄIVÄMÄÄRÄ/UUDISTAMISPÄIVÄMÄÄRÄ

Myyntiluvan myöntämisen päivämäärä: 28. toukokuuta 1986
Viimeisimmän uudistamisen päivämäärä: 25. huhtikuuta 2008

10. TEKSTIN MUUTTAMISPÄIVÄMÄÄRÄ

30.3.2023

PRODUKTRESUMÉ

1. LÄKEMEDLETS NAMN

Dilzem 60 mg filmdragerade tabletter

2. KVALITATIV OCH KVANTITATIV SAMMANSÄTTNING

En tablett innehåller 60 mg diltiazemhydroklorid.

Hjälpmnen med knd effekt:

En 60 mg tablett innehåller laktos 67,4 mg (som monohydrat) och sackaros ca 0,5 mg.

För fullständig förteckning över hjälpmnen, se avsnitt 6.1.

3. LÄKEMEDELSFORM

Filmdragerad tablett.

Vit eller nästan vit, kapselformad, filmdragerad tablett, mått: 5 x 10 mm, brytskåra på båda sidorna, på ena sidan koden DL 60.

Tabletten kan delas i två lika stora doser.

4. KLINISKA UPPGIFTER

4.1 Terapeutiska indikationer

- *angina pectoris*
- Prinzmetals angina
- *hypertonia arterialis*
- reduktion av kammarfrekvensen vid förmaksflimmer.

4.2 Dosing och administreringssätt

Dosering

Doseringen av Dilzem är individuell. I medeltal behövs en dos på 180–240 mg per dag. T.o.m. en dos på 480 mg har använts tryggt.

1 tablett 3–4 gånger per dag. Startdos i allmänhet 60 mg 3–4 gånger per dag. Dosen kan höjas enligt svar till 120 mg 3 gånger per dag.

För äldre eller patienter med leversjukdom bör behandlingen inledas med mindre doser: 30 mg ($\frac{1}{2}$ tablett) 3–4 gånger per dag.

Administreringssätt

Läkemedlet tas oralt.

Pediatrisk population

Inga data finns tillgängliga.

4.3 Kontraindikationer

- AV-block av grad II eller III eller sick sinus-syndrom utan fungerande pacemaker

- svår bradykardi (< 40 slag/min)
- WPW-syndrom
- okompenserad hjärtsvikt, nylig hjärtinfarkt med komplikationer, kardiogen chock samt digitalisintoxikation
- vänsterkammarsvikt med associerad lungkongestion
- svår hypotension (systoliskt blodtryck < 90 mmHg)
- överkänslighet mot den aktiva substansen eller mot något hjälpmämne som anges i avsnitt 6.1
- graviditet eller amning (se avsnitt 4.6)
- samtidig användning av dantroleninfusion (se avsnitt 4.5)
- samtidig användning av ivabradin (se avsnitt 4.5)
- samtidig användning av lomitapid (se avsnitt 4.5).

4.4 Varningar och försiktighet

Noggrann övervakning är nödvändig hos patienter med nedsatt vänsterkammarfunktion, bradykardi (risk för exacerbation) eller med ett AV-block av första graden eller förlängt PR-intervall på elektrokardiogram (risk för exacerbation och i sällsynta fall för totalt block). Försiktighet ska dessutom iakttas om diltiazem används samtidigt med betablockerare eller andra läkemedel som försvagar AV-ledningen eller hjärtats kontraktilitet (se även avsnitt 4.5).

Fall av akut njursvikt sekundärt till minskad renal perfusion har rapporterats hos patienter med befintlig hjärtsjukdom, särskilt nedsatt vänsterkammarfunktion, svår bradykardi eller svår hypoton. Noggrann övervakning av njurfunktionen rekommenderas.

Anestesiläkaren ska informeras om bruk av diltiazem, eftersom kalciumantagonister kan potentiera anestesiläkemedlens effekter på hjärtats impulsbildning, konduktion och kontraktilitet samt blodkärlens tonus.

Hos äldre och hos patienter med lever- eller njursvikt kan koncentrationen av diltiazem i plasma stiga. Kontraindikationerna och varningarna bör iakttas och patienterna ska följas med noggrant i början av behandlingen (särskilt för hjärtats pulsfrekvens).

Diltiazem har upppvisat porfyrogena effekter i djur- och *in vitro*-undersökningar, så patienter med akut porfyri ska behandlas med försiktighet.

Kalciumhämmare såsom diltiazem kan orsaka förändringar i humör, såsom depression.

Kalciumhämmare kan nedsätta fertiliteten hos män, vilket bör beaktas om oförklarlig barnlöshet konstateras hos en man som använder kalciumhämmare. Effekten är reversibel och normaliseras fullständigt efter avslutad behandling.

Diltiazem har liksom andra kalciumhämmare en hämmande effekt på motiliteten i tarmen. Därför ska patienter med risk för tarmobstruktion behandlas med försiktighet. Hos patienter med förlängd eller kronisk diarré (t.ex. *colitis ulcerosa* eller mb Crohn) med försnabbat passage kan absorptionen av diltiazem försvagas.

En Dilzem 60 mg tablett innehåller som hjälpmämne laktos 67,4 mg och sackaros 0,5 mg. Patienter med något av följande sällsynta ärftliga tillstånd bör inte använda detta läkemedel: galaktos- eller fruktosintolerans, total laktasbrist, sukras-isomaltas-brist eller glukos-galaktosmalabsorption.

4.5 Interaktioner med andra läke medel och övriga interaktioner

Samtidig användning kontraindicerat:

Dantrolen (infusion): Letalt kammarflimmer har konstaterats hos djur vid samtidig användning av dantrolen och intravenöst verapamil. Således kan kombinationen av kalciumhämmare och dantrolen vara farlig (se avsnitt 4.3).

Ivabradin: Samtidig användning med ivabradin är kontraindicerat, eftersom diltiazem ökar den pulssänkande effekten av ivabradin (se avsnitt 4.3).

Lomitapid: Diltiazem (en måttlig CYP3A4-hämmare) kan öka plasmakoncentrationen av lomitapid genom CYP3A4-hämning, vilket leder till ökad risk för förhöjda leverenzymvärden (se avsnitt 4.3).

Vidta försiktighet vid samtidig användning:

Litium: Litium kan uppvisa neurotoxiska effekter vid samtidig användning, så litiumkoncentrationen i serum ska följas med.

Nitrater: Den hypotensiva effekten förstärks och det kan förekomma svaghet (additiv vasodilaterande effekt). Användningen av nitrater ska börjas med småningom stigande dos för patienter som behandlas med kalciumhämmare.

Teofyllin: Höjer plasmakoncentrationen av teofyllin.

Alfa-antagonister: Den blodtryckssänkande effekten förstärks. Samtidig behandling med alfa-antagonister kan orsaka eller förvärra hypotension. Samtidig användning av diltiazem och alfa-antagonister ska övervägas endast om noggrann uppföljning av blodtrycket är möjligt.

Amiodaron, digoxin: Risken för bradykardi höjs. Ökad förlamande effekt på AV-ledning. Försiktighet ska vidtas vid samtidig användning med diltiazem, särskilt i äldre patienter och vid höga doser.

Betablockerare: Risken för rytmstörningar (bradykardi, sinusarrest), sinoatriala och AV-ledningsstörningar samt hjärtsvikt (synergistisk effekt) ökar. Denna kombination ska användas endast vid noggrann klinisk och EKG-uppföljning, särskilt i början av behandlingen.

Antiarytmika: På grund av de antiarytmiska effekterna av diltiazem rekommenderas inte samtidig användning av andra antiarytmiska läkemedel (risken för hjärtbiverkningar stiger). Denna kombination ska påbörjas endast vid noggrann klinisk och EKG-uppföljning.

Karbamazepin: Höjer plasmakoncentrationen av karbamazepin. Plasmakoncentrationerna av karbamazepin ska följas och vid behov ska dosen ändras. Karbamazepin kan sänka plasmakoncentrationen av diltiazem.

Rifampicin: I början av rifampicinbehandling kan plasmakoncentrationen av diltiazem sjunka. Patienter bör följas upp noggrant vid påbörjan och avslutande av rifampicinbehandlingen.

H₂-blockerare (ranitidin): Höjer plasmakoncentrationen av diltiazem. Patienter som använder diltiazem ska följas noggrant vid påbörjande och avslutande av behandling med H₂-blockerare. Ändringar i doseringen av diltiazem kan behövas.

Ciklosporin: Plasmakoncentrationerna av ciklosporin kan höjas. Det rekommenderas att man sänker ciklosporindosen, njurarnas funktion och plasmakoncentrationerna av ciklosporin följs upp, samt att doseringen ändras vid behov vid samtidigt bruk eller efter avslutad behandling.

Anestetikum: Diltiazem kan öka den förlamande effekten på hjärtat av halotan och isofluran.

Observera vid samtidig användning:

På grund av de additiva effekterna av diltiazem ska man använda andra läkemedel som påverkar hjärtats kontraktilitet eller ledning med försiktighet i patienter som får diltiazembehandling. Andra antihypertensiva läkemedels effekt kan öka på grund av diltiazem.

Diltiazem metaboliseras av cytokrom CYP3A4-enzymet. Vid samtidig användning av en kraftig CYP3A4-inhibitor har plasmakoncentrationen av diltiazem rapporterats stiga måttligt (mindre än dubbelt). Diltiazem hämmar läkemedelsmetabolism som katalyseras av cytokrom CYP3A4-enzymet och hämmar även P-glykoprotein. Användning av andra läkemedel som metaboliseras av CYP3A4 (såsom makrolider, fenytoin, buspiron, nifedipin, sirolimus, takrolimus, alfentanil, cisaprid och HIV-proteasinhembrorer) kan öka det andra läkemedlets plasmakoncentration. Samtidig användning av diltiazem och läkemedel som inducerar CYP3A4-enzymet kan sänka plasmakoncentrationen av diltiazem.

Bensodiazepiner (midazolam, triazolam, alprazolam): Diltiazem höjer signifikant plasmakoncentrationerna av midazolam och triazolam samt förlänger deras halveringstid. Bensodiazepiner med kortvarig effekt som metaboliseras via CYP3A4-enzymet bör användas med försiktighet hos patienter som använder diltiazem. Diltiazem kan även förstärka effekten av alprazolam.

Kortikosteroider (metylprednisolon): Samtidig användning hämmar methylprednisolons metabolism (CYP3A4) samt P-glykoprotein. Patienter som börjar ta methylprednisolon ska följas upp noggrant och dosförändringar är möjliga.

Statiner: Diltiazem hämmar CYP3A4 och den har konstaterats signifikant höja vissa statiners (såsom simvastatin, lovastatin, atorvastatin) biotillgänglighet (AUC). Risken för myopati och rhabdomyolys stiger vid samtidig användning av diltiazem och statiner som metaboliseras via CYP3A4. Patienter som använder diltiazem ska om möjligt ordinaras sådana statiner som inte metaboliseras via CYP3A4, eller så måste man noggrant följa med symptom och tecken på toxicitet av statiner.

4.6 Fertilitet, graviditet och amning

Graviditet

Det finns endast lite information om användning av diltiazem under graviditet. I undersökningar gjorda på djur har det upptäckts ökad fosterdödlighet och höjd missbildningsfrekvens. Användning av Dilzem rekommenderas inte under graviditet eller för behandling av kvinnor som kan bli gravida och inte använder preventivmedel.

Amning

Diltiazem utsöndras i stor utsträckning i människans bröstmjölk så Dilzem ska inte användas vid amning. Ifall det är nödvändigt att använda diltiazem måste amningen avslutas under Dilzem-behandlingen.

Fertilitet

Kalciumhämmare kan nedsätta fertiliteten hos män, vilket bör beaktas om oförklarlig barnlöshet konstateras hos en man som använder kalciumhämmare. Effekten är reversibel och normaliseras efter avslutad behandling.

4.7 Effekter på förmågan att framföra fordon och använda maskiner

I början av behandlingen kan det på grund av läkemedlet förekomma yrsel särskilt då man stiger upp från sittande eller liggande ställning. Då finns det orsak att undvika att framföra fordon samt andra aktiviteter som kräver noggrannhet. I ett senare skede av behandlingen då man har nått balans i behandlingen finns inga uppgifter om att diltiazem skulle försämra prestationen i trafiken eller i arbetet.

4.8 Biverkningar

Följande frekvenskategorier används:

Mycket vanliga ($\geq 1/10$), Vanliga ($\geq 1/100, < 1/10$), Mindre vanliga ($\geq 1/1\ 000, < 1/100$), Sällsynta ($\geq 10\ 000, < 1/1\ 000$), Ingen känd frekvens (kan inte beräknas från tillgängliga data)

	Mycket vanliga	Vanliga	Mindre vanliga	Sällsynta	Ingen känd frekvens
Blodet och lymfssystemet				Leukopeni	Trombocytopeni
Metabolism och nutrition				Viktökning, anorexi	
Psykiska störningar			Nervositet, sömnlöshet		Förändringar i humöret (depression)
Centrala och perifera nervsystemet		Huvudvärk, svindel		Störning i lukt- eller smaksinne	Extrapyramidal syndrom
Hjärtat		AV-block (kan vara grad I, II eller III, kan förekomma skänkelblock), palpitation	Bradykardi	Sinusarrest, förvärrande av <i>angina pectoris</i> -symptom	Sinoatriellt block, kongestiv hjärtsvikt
Blodkärl		Rodnad i ansiktet	Ortostatisk hypotension		Vaskulit (inklusive leukocytoklastisk vaskulit)
Magtarmkanalen		Illamående, förstopnning, dyspepsi, magsmärter	Kräkningar, diarré	Muntorrhet eller halstorrhet	Tandköttshyperplasi
Lever och gallvägar			Förhöjda leverenzymer (ASAT, ALAT, LDH, AFOS)		Hepatit
Hud och subkutan vävnad		Erytem, klåda		Urtikaria, <i>lupus erythematosus</i>	Ljuskänslighet (inklusive lichenoid keratos på hud som exponerats för sol), angioödem, eksem, <i>erythema multiforme</i> (inklusive Stevens-Johnson-syndrom, toxisk epidermal nekrolys), svettning, exfoliativ dermatit, akut generaliserad exantematos pustulos (AGEP), fjällande hudutslag med eventuell feber, lupusliknande syndrom
Njurar och urinvägar				Polyuri	
Reproduktions-					Gynekomasti

organ och bröstkörtel					
Allmänna symptom och/eller symptom vid admini- strerings- stället	Perifert ödem	Sjukdoms- känsla			

Enskilda fall av granulomatös hepatit, akut njursvikt samt paralytisk ileus har rapporterats.

Rapportering av misstänkta biverkningar

Det är viktigt att rapportera misstänkta biverkningar efter att läkemedlet godkänts. Det gör det möjligt att kontinuerligt övervaka läkemedlets nyttariskförhållande. Hälso- och sjukvårdspersonal uppmanas att rapportera varje misstänkt biverkning till:

webbplats: www.fimea.fi

Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea

Biverkningsregistret

PB 55

00034 FIMEA

4.9 Överdosering

En diltiazemdos på 0,9–1,8 g har orsakat ett måttligt eller svårt förgiftningstillstånd i vuxna. I äldre har 2,6 g och i vuxna 5,9 g diltiazem orsakat en allvarlig förgiftning och i vuxna har 10,8 g orsakat en mycket allvarlig förgiftning. Förgiftningssymptomen har börjat inom 8 timmar efter att man tagit läkemedlet. Överdos kan orsaka kraftig hypotension som kan leda till kollaps och akut njurskada; sinusbradykardi som kan förekomma med isorytmisk dissociation, sinusarrest, störningar i AV-ledningen och hjärtstillestånd. Även njursvikt, trötthet, irritation, sömnighet, hypotermi, hyperglykemi och illamående kan förekomma som symptom.

Det finns ingen specifik antidot mot diltiazem. Behandlingen beror på mängden av och tidpunkten för läkemedelsintaget samt de uppväxade symptomerna och deras svårighetsgrad. Absorptionen av läkemedlet ska förhindras t.ex. genom mag- eller tarmsköljning och medicinskt kol. Andningen, hemodynamiken och vätske-, elektrolyt- och syra-basbalansen ska kontrolleras. Blodtryckssänkningen har behandlats med i.v. dopamin eller kalciumklorid, bradykardi och svårt AV-block med atropin eller pacemaker. Även glukagon, inotropa läkemedel och vasopressorer kan användas vid behov. Annars gäller symptomatisk behandling.

5. FARMAKOLOGISKA EGENSKAPER

5.1 Farmakodynamiska egenskaper

Farmakoterapeutisk grupp: Kalciumantagonister, bensotiazepinderivat, ATC-kod: C08DB01.

Diltiazem är ett bensotiazepinderivat som effektivt antagoniseras s.k. långsamma kalciumkanaler (L-kanaler) i glatt- och hjärtmuskelceller. Diltiazem dilaterar både koronara och perifera blodkärl. I hjärtmuskelceller har de långsamma kalciumkanalerna en viktig roll särskilt i regleringen av sinusfunktionen och AV-nodernas funktion. Långsamma kalciumkanalernas (och kalciumhämarnas) betydelse kan dock betonas även i ovannämnda hjärtats delar som följd av lokala hjärtskador.

Trots att diltiazem är en effektiv vasodilatator orsakar dess blodtryckssänkning (vanligen ca 11–17 %) sällan reflektorisk takykardi, vilket torde bero på den hämmande effekten på sinusknotestimulans. Diltiazem hämmar ledningen i AV-noden. Läkemedlet har även en svag negativ

inotrop effekt på hjärtat. Diltiazem förbättrar hjärtsmuskelns relaxering och diastoliska funktion, vilket i kombination med minskad afterload förbättrar vänstra kammarens funktion. Trots koronardilatationen förändras i regel inte totala flödet i friska koronarkärl, men i konstringerade kärl har blodflödet konstaterats förbättras. Diltiazem hämmar effektivt vasospasm orsakad av ergometrin. I undersökningar på djur har diltiazem konstaterats ha hjärtskyddande egenskaper. Diltiazem kan även förbättra nedsatt njurfunktion som beror på hypertoni.

Diltiazem relaxerar glatta muskler även på andra ställen än i blodkärl (bl.a. nedre slutarmuskeln i matstrupen). Diltiazem har i de flesta undersökningar inte påverkat elektrolyt-, lipid- eller glukosbalansen hos friska eller diabetiker.

5.2 Farmakokinetiska egenskaper

Oralt tagen diltiazem absorberas fullständigt. På grund av förstapassagemetabolismen i levern är den absoluta biotillgängligheten ca 40 % (interindividuella variationer mellan 24–74 %). Biotillgängligheten är densamma för alla produktformer och är inte dosberoende i kliniska doser. Med tablettform nås toppkoncentrationen i plasma ca 3–4 timmar efter man har tagit medicinen (med 60 mg engångsdos är C_{max} 39–120 ng/ml i friska frivilliga).

Diltiazem är i människan 80-procentigt proteinbundet, varav bundet till albumin bara ca 40 %. Inget av de testade läkemedlen har konstaterats påverka proteinbundenheten. Diltiazem distribueras kraftigt i vävnaderna. Den skenbara distributionsvolymen är 5 l/kg och den centrala distributionsvolymen är 0,9 l/kg. I blodet distribueras läkemedlet jämnt i plasma och blodceller. Med en dos på 60 mg (tablett) 3 gånger per dag nås jämvikt på tre dagar. Med en dos på 120–300 mg/dygn varierar plasmakoncentrationen i jämvikt mellan 20–200 ng/ml (minimum för terapeutisk koncentration är 70–100 ng/ml).

Diltiazem metaboliseras främst via cytokrom CYP3A4-enzymet. Den är ett substrat för P-glykoprotein. Diltiazem är även inhibitor för CYP3A4-enzymet och P-glykoprotein. Första fasens metaboliseringreaktioner är deacetylering, N-demetylering och O-demetylering. Deacetyl-diltiazem är en aktiv metabolit (40–50 % av diltiazems aktivitet) vars koncentrationer är ca 15–35 % av koncentrationerna av diltiazem. Metabolitens farmakodynamiska betydelse är liten.

Endast 0,1–4 % av diltiazem utsöndras oförändrat i urinen, så elimineringen av läkemedlet sker mer eller mindre helt genom metabolisering. Totala clearance för diltiazem är 0,7–1,3 l/kg/h. I urin har man hittat fem okonjugerade metaboliter varav två även förekommer som konjugerade. Elimineringen av diltiazem följer I-gradens kinetik. Räknat enligt trefasmodellen är den snabbaste distribueringsfasens $t_{1/2}$ ca 0,1 timme, mellanfasens $t_{1/2}$ 2,1 timmar och terminala elimineringsfasens $t_{1/2}$ 9,8 timmar. Genom att endast räkna elimineringens $t_{1/2}$ har man fått 4–7 timmar som tid.

Det har inte konstaterats förändringar i diltiazems farmakokinetik efter kontinuerlig dosering. Läkemedlet kumuleras inte i kroppen och inducerar inte sin egen metabolism. Hos undersökta njur- och *angina pectoris*-patienter har läkemedlets farmakokinetik inte avvikat från friska frivilliga.

5.3 Prekliniska säkerhetsuppgifter

I toxicitetsundersökningar gjorda på gnagare har diltiazems akuta toxicitet varit låg (p.o. LD₅₀ > 500 mg/kg). Toxiciteten har riktats främst mot hjärtat (övergående EKG-förändringar). I undersökningar om teratogenicitet har diltiazem orsakat ökad fosterdödlighet och förhöjd missbildningsfrekvens. Ingen effekt på fertiliteten har konstaterats.

6. FARMACEUTISKA UPPGIFTER

6.1 Förteckning över hjälppämne n

Tablettkärna:

Laktosmonohydrat
Ricinolja, hydrogenerad
Aluminiumhydroxid, kolloidal
Polyakrylatdispersion 30 %
Talc
Magnesiumstearat

Filmdrägering:

Hypromellos
Sackaros
Glycerol 85 %
Titandioxid (E171)
Magnesiumstearat
Polysorbat 80

6.2 Inkompatibiliteter

Ej relevant.

6.3 Hållbarhet

3 år.

6.4 Särskilda förvaringsanvisningar

Förvaras vid högst 25 °C.

6.5 Förpacknings typ och innehåll

HDPE-burk, HDPE-skruvlock; 100 tablett(er).

6.6 Särskilda anvisningar för destruktion

Inga särskilda anvisningar.

7. INNEHAVARE AV GODKÄNNANDE FÖR FÖRSÄLJNING

Orion Corporation
Orionvägen 1
FI-02200 Esbo
Finland

8. NUMMER PÅ GODKÄNNANDE FÖR FÖRSÄLJNING

9270

9. DATUM FÖR FÖRSTA GODKÄNNANDE/FÖRNYAT GODKÄNNANDE

Datum för det första godkännandet: 28 maj 1986
Datum för den senaste förnyelsen: 25 april 2008

10. DATUM FÖR ÖVERSYN AV PRODUKTRESUMÉN

30.3.2023